

ETS 'rezerva za stabilnost trga'

O predlogu in problemih, ki naj bi jih naslavljal

V zadnjih letih sta gospodarska recesija in ogromen dotok zunanjih emisijskih kreditov na ogljični trg povzročila akumulacijo velikega presežka emisijskih kuponov na trgu, ki naj bi po raziskavah Evropske komisije do leta 2020 dosegel 2,5 milijard. Ta presežek spodkopava delovanje evropskega ogljičnega trga s tem, da znižuje ceno CO₂, onesnaževanje pa dela zaradi nizkih stroškov privlačno. Okrepitev ETS je nujno potrebna za obnovo zaupanja v ogljični trg, ki je glavni steber podnebne politike EU. Brez ponovne oživitve spodbud za nizkoogljicne investicije EU grozi, da se bo vklenila v visoko ogljične naložbe, s čimer se bo doseganje dolgoročnega cilja prehoda v nizkoogljicno gospodarstvo bistveno podražilo.

22. januarja bo Evropska komisija objavila dolgo pričakovani predlog o reformi EU ETS. Pričakuje se, da bo predlog zakonodajni, kar pomeni, da se bosta o končni ureditvi pogajala Evropski parlament in Evropski svet, kar lahko traja do dve leti.

Predlog bo predstavil koncept 'rezerve za stabilnost trga' – mehanizem, ki bo omogočal fleksibilno upravljanje ponudbe emisijskih kuponov na trgu, s čimer bo trg bolj odporen na gospodarska gibanja. Mehanizem bi postopno naslavljal nakopičen presežek z odvzemanjem kuponov s trga in prenašanjem le-teh v rezervo. Zaživel naj bi leta 2021. Predlog vsebuje tudi varovalno določilo o nadaljnjem zadržanju določenega dela kuponov iz dražb v obdobju 2020 – 2022, s čimer bi blažili učinke vrnjenih 'začasno zadržanih' emisijskih kuponov nazaj na trg.

2) Naše ključne zahteve v zvezi s predlogom

- ⌘ Okoljsko ambicijo evropske sheme trgovanja z emisijami (EU ETS) moramo okrepiti, kar pomeni, da je treba emisijske kupone na trgu trajno umakniti s trga.
- ⌘ Mehanizem bi moral zaživeti čimprej, najkasneje pa v letu 2016.
- ⌘ Da bi bila reforma ETS pomenljiva, je potreben močan okvir politik do leta 2030. Zavezujoč cilj vsaj 55 % zmanjšanja emisij do leta 2030 in spremljajoča zavezujoča in ambiciozna cilja za obnovljive vire energije in energetske prihranke so nujni, če želimo preprečiti ustvarjanje presežkov emisijskih kuponov na trgu v naslednjem desetletju in pol.

3) Kako predlog odgovarja na naše zahteve?

Predlog o rezervi za stabilnost je dobrodošel. Vendar ne ponuja resne rešitve za trg, preplavljen s presežki emisijskih kuponov. Predlagan mehanizem ne bo pomagal izboljšati okoljske integritete sheme trgovanja z emisijami. Previsoko zastavljen 'limit' in nenehen presežek na trgu bosta ostala problem vse dokler se bodo emisijski kuponi, ki so bili umaknjeni v rezervo, lahko ponovno vračali na trg.

V društvu Focus smo zaskrbljeni, da bo rešitev, ki jo predlaga Evropska komisija, nezadostna, saj ne odpravlja ogromnega neravnovesja med ponudbo in povpraševanjem, ki trenutno spodkopava delovanje ETS. Posledično ne bo pomagal obnoviti potrebnega zaupanja v evropski ogljični trg, niti okrepiti cene CO₂.

Mehanizem rezerve bi bilo treba spremeniti in omogočiti trajni odvzem presežka emisijskih kuponov s trga ali pa ga dopolniti s predlogom o preklicu vsaj 2,2 milijard emisijskih kuponov pred letom 2020, povečanjem letne stopnje zmanjšanja emisij v okviru ETS pred letom 2021 in prepovedjo vnašanja mednarodnih izravnalnih kreditov v IV fazo EU ETS.